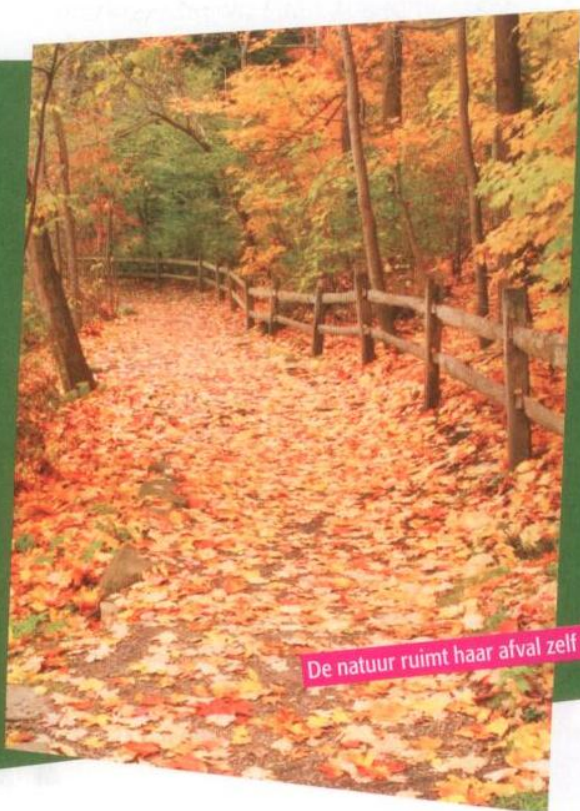

Afval 1

Biologisch afbreekbaar afval

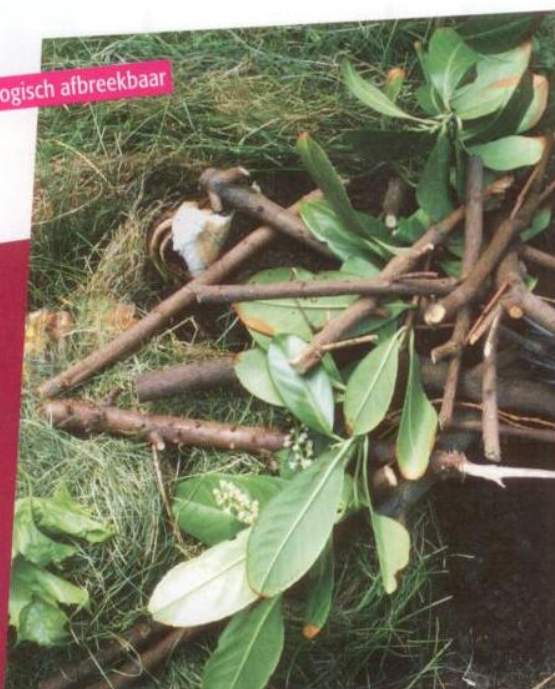
Niet alleen mensen produceren afval. Ook de natuur zorgt voor het nodige afval. Denk maar aan de bomen die in de herfst hun bladeren verliezen. Meestal is er niemand die de bladeren opruimt, tenzij ze bij jezelf voor de deur liggen. Je kunt de bladeren op een composthoop gooien, maar je kunt ze ook in de **gftbak** of groencontainer doen. In het bos blijven de bladeren gewoon liggen. Als je in het voorjaar terugkomt, vind je bijna niets meer terug van het bladerdek dat in de herfst gevallen is. De natuur heeft zelf de bladeren opgeruimd.

De natuur ruimt haar afval zelf op.

Afval dat door de natuur kan worden afgebroken, noemen we biologisch afbreekbaar afval. Dit afval is afkomstig van een plant of een dier. Een ander woord voor biologisch afbreekbaar afval is **organisch afval**. Hoe gebeurt dit afbreken van afval door de natuur? In de bodem leven bacteriën, schimmels en bodemdiertjes. De bladeren die op de grond vallen, worden door hen verteerd. Een ander woord voor verteerde bladeren is **humus**. De humus wordt steeds verder verteerd, totdat er uiteindelijk alleen nog voedingszouten overblijven. Als het regent, zakken de **voedingszouten** dieper in de bodem. Daaruit worden ze in het voorjaar weer als voedsel opgenomen door planten en bomen. Het is dus heel belangrijk de dode bladeren in het bos te laten liggen. Op deze manier hebben bomen en planten weer voedsel om van te leven. Hetzelfde geldt ook voor de tuin. Deze natuurlijke manier van bemesting wordt ook wel **groenbemesting** genoemd.

Biologisch afbreekbaar

Gft-afval

Al het biologisch afbreekbaar afval dat je weggooit, hoort in de gft-bak thuis. Gft-afval staat voor groente-, fruit- en tuinafval. Dit afval wordt verzameld door de gemeente en naar de VAM (Vuil Afvoer Maatschappij) gebracht. Deze firma zorgt ervoor dat van gft-afval **compost** wordt gemaakt. Hiermee kan de natuur of je tuin bemest worden.

De gft-bak kan in de zomer erg gaan stinken. Dit komt doordat bacteriën en schimmels het afval verteren. Je kunt dit stinken tegengaan door oude kranten onderin de bak te leggen. Zo blijven er geen resten achter als deze wordt gelegegd. Je kunt ook takjes op de bodem van de bak leggen. Takjes zorgen ervoor dat er meer zuurstof bij het afval kan komen, waardoor het sneller afgebroken wordt. Compost kun je ook zelf maken. Je gooit dan het biologisch afbreekbaar afval niet in de gft-bak maar op een hoop in je tuin of in een compostbak.

Compostbak

Voor het maken van compost heb je twee dingen nodig: gft-afval en zuurstof. Bacteriën, schimmels en bodemdierjes hebben namelijk zuurstof nodig om in leven te blijven.

Biogas

Van biologisch afbreekbaar afval kan energie gemaakt worden. Dit gebeurt op twee verschillende manieren. Volgens de eerste manier wordt het biologisch afbreekbaar afval op de vuilstortplaats verzameld en in een afvalvergister gestopt. Dit is een grote tank waarin het warm en vochtig is. Onder invloed van schimmels vergist het afval snel en ontstaat er biogas.

Afval van gesnoeide of omgezaagde bomen is ook biologisch afbreekbaar. Maar omdat het vergistingsproces van dit afval erg lang duurt, is de toegepaste techniek hier anders. Het hout wordt op zo'n hoge temperatuur gebracht dat er biogas vrijkomt. Dit proces heet vergassing.

A

Afval 1

Afval 2

Veel afval wordt gebruikt om nieuwe producten van te maken. Je noemt dat **recyclen**. Dit is beter voor het milieu, omdat de grondstoffen dan opnieuw worden gebruikt. Zo komen ze niet onbenut op een vuilnisbelt te liggen of worden ze niet in een vuilverbrandingsoven verbrand.

Afvalcontainers thuis

Als je het afval gescheiden inlevert, kan het worden gerecycled. Daarom zijn er thuis meestal verschillende afvalcontainers.

- de **gft-container**: hierin komt alle groente-, fruit-, en tuinafval.
- de **grijze container**: hierin komt al het andere afval, dat niet kan worden gerecycled.

Soms heb je thuis ook nog een container voor papier en karton.

Sommige mensen hebben een milieubox of **chemobox** voor klein chemisch afval (KCA). Daarin kunnen alle stoffen die giftig zijn en daarom schadelijk voor het milieu. Voorbeelden hiervan zijn: batterijen, oude verf en terpentijn. Meestal komt de 'chemokar' een keer per maand langs om het klein chemisch afval op te halen. Als er geen chemokar langs komt, kun je het KCA ook zelf naar de gemeentereiniging brengen.

Je kunt KCA herkennen aan het volgende teken:

Afvalcontainers bij de supermarkt

Maar er is meer afval om apart weg te gooien. Daarvoor staan er containers bij de supermarkten:

- 1 de **glasbak**: hierin gaan flessen en potten zonder statiegeld.
- 2 de **papierbak**: hierin gaat al het oudpapier.
- 3 de **textielbak**: hierin gaan alle oude kledingstukken, lakens en andere stoffen.
- 4 de **schoenenbak**: deze is voor alle oude en kapotte schoenen.
- 5 het **batterijenbakje**: hierin kunnen lege batterijen gegooid worden. Lege batterijen kun je ook inleveren bij de chemokar en in winkels waar ze batterijen verkopen.

Containers voor oude medicijnen staan niet bij de supermarkt. Je kunt je oude medicijnen inleveren bij de apotheek.

Container voor grof vuil

Wist je trouwens dat er jaarlijks vierentwintig kilo reclamedrukwerk in de brievenbus komt? Je kunt dat voorkomen. Plak een speciale nee-sticker op je brievenbus.

Grovvuil

Dan is er nog afval dat niet in een container past. Dit is grof afval of grofvuil. Je kunt grofvuil ook zelf naar de gemeentereiniging brengen. Voorbeelden van grofvuil zijn: vloerbedekking, oude planken en kasten. Soms heb je zoveel grofvuil, dat je het niet meer zelf naar de gemeentereiniging kunt brengen. Bijvoorbeeld als je je huis aan het verbouwen bent. Je kunt dan een speciale container huren. Verschillende bedrijven in Nederland verhuren zulke containers. In zo'n container kun je oude stenen en hout kwijt. Na een aantal dagen komt het verwerkingsbedrijf de container weer halen. Zij gaat dan het vuil scheiden.

Je kunt ook twee containers bestellen. Een voor hout en een voor steen. Je kunt dan zelf je afval scheiden.

Maar ook wit- en bruingoed dat niet langer gebruikt wordt, kan naar de gemeentereiniging. Ook dit is grofvuil. Met **wit-** en **bruingoed** worden allerlei huishoudelijke en elektrische apparaten bedoeld, zoals: computers, printers, televisietoestellen, koelkasten, wasmachines en geluidsapparatuur. De gemeentereiniging slaat deze apparatuur apart op. Er wordt voor gezorgd dat dit afval milieuvriendelijk wordt verwerkt. Tegenwoordig kun je deze apparaten ook weer inleveren bij de winkels waar ze deze apparatuur verkopen. Je betaalt namelijk al bij aankoop van een elektrisch apparaat een verwijderingsbijdrage. Als het apparaat kapot is, kun je deze dan ook kosteloos weer inleveren.

A
Afval 2